

Program podrške razvoju preduzetništva

**Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.**

2015.godina

1. Cilj programa

Osnovi cilj programa je podrška razvoja preduzetništva.

Posebni ciljevi su:

- otvaranje novih radnih mjesta kroz podsticanje preduzetništva i započinjanja sopstvenog biznisa;
- animiranje ciljnih grupa – mladih ljudi, žena, studenata, lica sa invaliditetom, itd. da sudbinu »uzmu u svoje ruke« i posvete se biznisu;
- stimulisanje inovativnosti i kreativnosti mladih;
- podsticanje daljeg rasta postojećih MSP.

Investiciono - razvojni fond Crne Gore AD, u saradnji sa Direkcijom za razvoj malih i srednjih preduzeća i Zavodom za zapošljavanje Crne Gore, raspisuje nefinansijsku i finansijsku podršku radi poboljšanja uslova za razvoj preduzetništva u Crnoj Gori.

Cilj ove Kreditne linije je pružanje podrške zainteresovanim licima koja planiraju da registruju sopstveni biznis. Na ovaj način će im se pružiti šansa da finansiraju mali biznis i isti učine dostupnim tržištu.

2. Namjena kredita

Namijenjen je različitim ciljnim grupama: mladim ljudima (budućim preduzetnicima i postojećim preduzetnicima koji su na samom početku svog rada) koji žele da razviju preduzetničke ideje, ženama koje žele da obezbijede egzistenciju i samostalnost osnivanjem sopstvenog biznisa, studentima koji su sposobni da otpočnu svoj biznis i prije završetka školovanja, fakultetski obrazovanim licima, kao i licima sa SSS spremom, koja se nalaze na Zavodu za zapošljavanje, licima sa invaliditetom i sl.

Kreditni su namijenjeni za ulaganja u osnovna i obrtna sredstva bez ograničenja.

IRF CG A.D. može finansirati do 70% vrijednosti ukupne investicije.

Finansijska podrška se neće odobravati u sljedeće svrhe:

- Djelovi investicije koji služe za lične potrebe;
- Ugostiteljski objekti koji isključivo pružaju usluge točenja pića;
- Djelatnosti izdavanja novina i drugih povremenih izdanja, djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa, djelatnosti novinskih agencija, kao i uslužnih djelatnosti agencija za marketing i odnosa s javnošću;
- Kupovina udjela u drugim društvima, akcijama i ostalih vrijednosnih papira
- Benzinske pumpe;
- Izgradnja stambenih i poslovnih prostora radi prodaje;

- Proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga;
- Prodajni auto saloni;
- Završene investicije u cilju refinansiranja kreditnih obaveza;
- Bankarstvo i osiguranje;
- Trgovina valutama i hartijama od vrijednosti,
- Učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori;
- Bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje: Igre na sreću, Duvan, Alkoholna pića (izuzev proizvodnje vina i voćnih rakija);
- Nemoralne i nelegalne aktivnosti.

3. Korisnici kredita

Korisnici kredita mogu biti privredna društva i preduzetnici u svim oblicima organizovanja koje predviđa Zakon o privrednim društvima, kao i lica koja djelatnost obavljaju na način definisan pravilima djelatnosti kojima se bave (zanatlije, poljoprivredni proizvođači, PZU i sl.), a koja posluju kraće od 12 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za kreditiranje.

Krajnji korisnici ovih kreditnih aranžmana mogu biti samo preduzetnici koji su uspješno završili obuku kod Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća i/ili kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Ukoliko je podnosilac zahtjeva preduzeće, osnivači preduzeća ne mogu imati više od 20% učešća u vlasništvu drugog preduzeća, dok u slučaju preduzetnika, isti takođe, ne smije participirati u vlasništvu drugog privrednog subjekta sa više od 20%.

Pravo na kredit ne postoji, već IRF CG A.D. na osnovu svakog pojedinačnog zahtjeva donosi posebnu odluku.

4. Način kreditiranja

IRF CG A.D. realizuje ovaj Program direktnim kreditiranjem korisnika kredita.

Investiciono - razvojni fond Crne Gore A.D. ovaj program realizuje u saradnji sa Direkcijom za razvoj malih i srednjih preduzeća i/ili sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore, na sljedeći način.

Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća i/ili Zavod za zapošljavanje Crne Gore:

- Pripremiće i realizovati posebne cikluse preduzetničkog obrazovanja za svaku ciljnu grupu;

- Objaviti javni poziv za kandidate koji će pohađati cikluse edukacije i uraditi selekciju na osnovu kriterijuma koje će unaprijed definisati;
- U toku ciklusa preduzetničkog obrazovanja pripemeće se biznis plan i ostala potrebna dokumenta na osnovu kojih će se konkurisati kod IRF CG A.D. za dobijanje kredita;
- Pratiće realizaciju biznis planova koji budu kreditno podržani;

Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D.:

- Obezbiđiće kreditna sredstva;
- Donosiće konačne odluke o kreditima.

Potencijalni korisnici kredita će potrebnu dokumentaciju prikupljati uz podršku Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća i/ili Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Nakon raspisivanja Programa podrške, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća i/ili Zavod za zapošljavanje Crne Gore, obezbiđiće da se detaljno informišu svi zainteresovani o mogućnostima i koracima za dobijanje nefinansijske i finansijske podrške.

Zahtjevi za odobrenjem kredita koji nisu dokumentovani obaveznom propisanom dokumentacijom neće se razmatrati.

5. Kreditni uslovi

„Krediti koji se odobravaju po ovoj kreditnoj liniji, biće finansirani iz sopstvenog kreditnog potencijala. Ukupan iznos kredita za ovu kreditnu liniju iznosi 1.000.000,00 €.

Direktno kreditiranje:

- Maksimalni iznos do 50.000,00 € ;
- Kamata 2,5% na godišnjem nivou uz proporcionalni sistem obračuna;
- Rok otplate do 12 godina (uključujući grace period);
- Grace period do 4 godine.

Posebni uslovi kreditiranja:

• Za projekte koji se realizuju u opštinama na sjeveru Crne Gore i u manje razvijenim opštinama (Cetinje, Nikšić i Ulcinj) kamatna stopa iznosi 2% na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamate.

Ukoliko je direktan kreditni aranžman u cjelosti pokriven bankarskom garancijom, novčanim kolateralom ili garancijom države (opštine), takav kreditni aranžman ili adekvatan dio kreditnog aranžmana se neće posmatrati kao izloženost krajnjeg korisnika.“

6. Naknade

Naknade za kredite koji se realizuju putem ove kreditne linije se neće zaračunavati.

7. Korišćenje kredita

Rok korišćenja kredita je do 12 mjeseci.

Krajnji period korišćenja određivaće se za svaki kreditni aranžman pojedinačno u zavisnosti od realnih potreba i dinamike ulaganja sredstava.

Korisnice kredita dužni su kredit koristiti namjenski u skladu sa ovim programom i ugovorom koji se potpiše između IRF CG A.D. i korisnika.

IRF CG A.D. će sprovoditi kontrolu namjenskog korišćenja kredita.

IRF CG A.D. realizuje odobrene direktne kredite čija je namjena investiranje u osnovna sredstva (i sitan inventar) i obrtna sredstva, prenosom sredstava na:

- Račun dobavljača, odnosno izvršioca usluga/radova; ili
- Račun Korisnika kredita po tranšama, fazno.

Prenos sredstava direktno na račun Korisnika kredita po tranšama - fazno, podrazumijeva da se naredni prenos sredstava po pravilu neće vršiti prije nego što Korisnik kredita ne opravda namjensko trošenje ranije realizovanih sredstava po odobrenom kreditu.

8. Instrumenti obezbjeđenja

IRF CG A.D. će kao instrumente obezbijedjenje kredita prihvatati mjenice, hipoteke na nepokretnostima (procijenjena vrijednost nepokretnosti mora biti najmanje vrijedna koliko i iznos traženog kredita), bankarske garancije, garancije jedinica lokalne samouprave, garancije Vlade Crne Gore i druge uobičajene instrumente obezbjeđenja u bankarskom poslovanju u skladu sa politikom kolaterala i odlukama nadležnih organa IRF CG A.D.

Kao alternativno obezbjeđenja IRF CG A.D. će prihvatiti administrativne zabrane na primanja, minimum jednog, bonitetnog žiranta (u zavisnosti od iznosa kredita i primanja žiranta).

Sve troškove u vezi pribavljanja instrumenata obezbjeđenja i sprovođenje poslova oko osiguranja, brisanja i povraćaja realizovanih instrumenata snosi korisnik kredita.

9. Potrebna dokumentacija

Potrebna dokumentacija za realizaciju projekta:

- Zahtjev za kredit;
- Potvrda o uspješno završenoj obuci kod Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća i/ili kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore;
- Investicioni program u skladu sa metodologijom IRF CG A.D.;
- Rješenje o upisu krajnjeg korisnika u sudski registar, odnosno registar nadležnog opštinskog organa;
- Rješenje o registraciji za PDV ako je krajnji korisnik obveznik PDV-a;
- Statut društva;

- Saglasnost za pristup podacima regulatornog kreditnog registra Centralne banke (RKR) uključujući osnivače i povezana lica;
- Karton deponovanih potpisa;
- Kopija lične karte;
- Kopija kartice žiro računa;
- Potvrda Poreske uprave o urednom izmirivanju poreza i doprinosa ne starija od 30 dana;
- Komplet obrazaca za godišnje račune (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bruto bilans (Zaključnik), Analitika kupaca i dobavljača) – za posljednje dvije godine, kao i presjek gore navedenih izvještaja za tekuću godinu, izuzev kod klijenata koji nisu u obavezi da sastavljaju finansijske izvještaje;
- Izvještaj revizora za korisnike kredita koji su obveznici revizije po zakonu;
- Odgovarajući obrazac za posljednji mjesec uplate poreza i doprinosa za zaposlene ovjeren od Poreske uprave, kao dokaz broja zaposlenih;
- Predlog instrumenata obezbjeđenja;
- Profakture (kopija ili original) za nabavku opreme, sitnog inventara i obrtnih sredstava, predračune za izvođenje građevinskih radova, predugovore o kupoprodaji nekretnina (IRF CG A.D. neće prihvatati ponude/predugovore koji su izdati od fizičkih lica osim kod kupoprodaje nekretnina, ponude/predugovore od povezanih lica kao ni interne fakture). Predmetna dokumentacija ne može biti starija od 3 mjeseca od datuma predaje zahtjeva za kredit;
- Sva dokumentacija se po pravilu dostavlja na crnogorskom jeziku.

Stručna služba IRF CG A.D. zadržava pravo da zahtijeva dodatnu dokumentaciju.

10. Ostale odredbe

Dodatna pravila koja se primjenjuju na ovaj Program kreditiranja, a koja nisu pomenuta u ovom dokumentu, definisana su posebnim aktima koje donose nadležni organi IRF CG A.D.

11. Period trajanja kreditne linije

Kreditna linija traje do 31.12.2015. godine, odnosno do njene promjene ili ukidanja.

Predsjednik Odbora direktora IRF CG A.D.

dr Zoran Vukčević

